

Nadal és impossible. És impossible i inversemblant que Déu s'hagi fet humà. Potser rau aquí la impossibilitat de molta gent a l'hora de celebrar Nadal com cal? Àngel de Silèsia (+1677) és un dels escriptors místics que més m'agrada citar, quan recordava que «podríem celebrar Nadal mil vegades, que si Jesús no naixés en el nostre cor, no serviria absolutament per res, sinó que romandríem perduts per sempre.» És aquí que cal cercar la raó per la qual molta gent no celebra la missa de Nadal? Perquè els ha resultat sobrer, superficial, materialista, limitat, irrellevant? No és Nadal el naixement dels grans magatzems, de les rebaixes, dels llums al carrer, dels regals i del fred? Si no és això, què és? Perquè Nadal en si, aquesta història del naixement del fill de Déu, de l'encarnació de Déu en la condició humana esdevé impossible, incomprendible, impensable, absurd. Fins a quin punt!

Posem pel cas i per començar, per als musulmans és impossible que Déu esdevingui humà, que neixi d'una dona, ni que sigui una dona jueva com és Maria. Per a ells, Déu és totalment altre, superior, sobrenatural. Al·là és gran, roman en les altures, omnipotent, omniscient, totpoderós, tot bondat i saviesa, però mai dels mais no s'abaixaria a compartir la natura humana, en la qual queden barrejades totes les coses infectes d'aquest món. El mal, el sofriment, la desgràcia són voluntat divina, perquè l'altíssim així ho ha volgut i no s'hi pot fer res; únicament complir la seva voluntat.

Per als servents del déu de Mahoma (632 dC), que Al·là es converteixi en persona humana és un absurd, un sense sentit, al que no cal prestar-hi molta atenció. En tot cas, trobaran entranyable el naixement d'un gran profeta d'una gran personalitat com és la de Jesús de Natzaret, nascut a més sota el toc de la virginitat de Maria; per a ells, i en general sempre, es tracta de qüestions solemníssimes. Ara, d'aquí a afirmar que aquell Jesús sigui fill de Déu hi corre un tros molt ample i llunyà. Oi més quan es pretén afirmar que aquest mateix Jesús pugui morir a la creu per a salvar la humanitat. Però, com vols que un home mort en un patíbul pugui salvar ningú? L'únic que pot salvar és un cabdill poderós, fort i armat fins a les dents, com fou Mahoma, el profeta parlant en nom d'Al·là, Déu únic i altíssim, qui rebé la inspiració de l'arcàngel Gabriel directament a la seva oïda. Nadal és impossible, per impensable, per contradictori, per il·lògic, evidentment.

I per als budistes? Aquesta creença vinguda de terres encara més llunyanes de l'orient? Nadal resulta superficial i contradictori. L'ideal budista consisteix en l'eliminació del jo, de l'ego i del seu derivat pernicios, l'egoisme. Convé fondre's, desaparèixer, arribar a la il·luminació, perquè el desig de l'ego conformen el mal i el sofriment del món. En la roda infinita de la reencarnació, ni tan sols els déus en resten exempts. Qualsevol dels múltiples déus del panteó oriental pot caure, pel seu propi ego, en la condemna reencarnatòria.

Per què, doncs, un déu, ni que sigui el jueu o el cristià, voldria venir a compartir la vida humana, si no fos per maledicció, condemna o infortuni? L'encarnació és un càstig del qual convé fugir amb l'extinció del jo, de la pròpia voluntat i desig. Ni tan sols el Buda Gautama (+368 aC) pot ajudar l'ésser humà, tan sols s'hi pot emmirallar i

mirar de trobar una inspiració en la seva conducta i pietat. Encarnar-se? ¿A qui se li podria acudir, quan el que s'ha de fer és fugir d'aquest món assolint la il·luminació que extingeixi el desig personal i les superficialitats del jo, causants del mal i del sofriment?

I no obstant, alguns ens entestem en celebrar Nadal, un naixement, ara que van tan escassos en el nostre entorn occidental europeu; una bona notícia, un evangeli. Aquests dies, haurem estat testimonis de la terminació i de l'encesa de la torre de la Mare de Déu del temple expiatori de la Sagrada Família de Barcelona; per ara, la torre més alta

d'aquesta senyera del nostre país i de la nostra cultura. Antoni Gaudí (+1926) es va permetre el luxe de dissenyar-se un pessebre monumental al centre de la ciutat capital i, per començar, enmig d'un món sotraguejat per lluites i discòrdies, situar-hi la invitació a la pacificació, contemplant el naixement de Betlem, altre cop. A qui se li podria acudir?

I en el centre de la façana de llevant, el naixement de la senalla, de l'escultor gironí Jaume Busquets (+1968). Precisament l'escena de la família de Natzaret, acompanyada del bou i de la

mula; els quals, a més de ser en la tradició els animals de càrrega i de feina, representen la prostració dels déus pagans davant l'infant de Maria i de Josep, pare custodi. Un bou i una mula situats amb gran admiració davant l'esdeveniment únic, astorats, impregnats de pagesia i treball esforçat una escena sagrada com és aquella, amb uns animals més aviat grossos i maldestres que, en definitiva, ens fan brollar tota mena de sentiments de tendresa i d'afecte. Els déus d'arreu del món s'agenollen davant l'infant de Betlem i li reten el seu homenatge, com faran els pastors i els reis mags vinguts de l'orient (Lc 2). A qui se li podria acudir?

La festa de pasqua constitueix el centre neuràlgic de la fe cristiana: considerar la passió, mort i resurrecció de Crist resulta tan important, que l'Església amb tots els batejats hi dediquen com a mínim una setmana sencera. Ara bé, la pasqua no seria possible sense l'encarnació, sense nadal, sense l'afirmació categòrica i rotunda que Déu hagi vingut a viure la humanitat precisament perquè el gènere humà entrés en la vida divina, en aquest fet, repercutit i celebrat arreu de la terra.

Déu ha tocat el món amb el seu dit, ell que hauria pogut salvar-lo amb un reny de la seva boca. En canvi, ha preferit comptar amb l'ésser humà, voluntari i lliure, per a la salvació i el sentit, per a la vida i la pau, per a la felicitat i l'equilibri; perquè tothom tingués l'oportunitat d'accedir a la fe abans que caure en la infelicitat, la desgràcia, la bogeria o en el punt final que significa la mort.

A ningú no se li podria acudir el nadal, perquè el nadal és impossible.

A ningú no se li podria acudir, sinó a Déu.